

CONCEPT
Verslag Beheerplatform Westduinpark en Wapendal
29 november 2023

- Aanwezig:** André Smit (IVN & AVN)
Clara Visser (Haagse Bomenstichting)
Jeroen Melcherts (Haagse Vogelbescherming)
Jaap Spaans (Stichting Wijkberaad Duindorp)
Frank Poppe (Fietzersbond afdeling Haagse regio)
Sabrina van der Vloed (De Zuiderstrand Vereniging)
Eric Wisse (Stichting Duinbehoud)
Job Hottentot (Stichting Duinbehoud)
Judith Tilborghs (Bosgroepen)
Rob Frij (DSB, Leefbaarheid en Toezicht, boswachter)
Ed Lemkert (DPZ, SD Segbroek, wegbeheerder)
Jan Eisse Pentinga (DPZ, SD Segbroek, groenbeheerder)
Daniel van Brunen (DPZ, SD Segbroek voorzitter)
Jeroen van der Putten (DPZ, SD Segbroek, verslaglegging)
- Afwezig:** Bert van der Valk (Wijkvereniging Bohemen-Waldeck-Kijkduin)
Lodewijk de Haes (Wijkvereniging Vogelwijk)
Wim Koole (Wijkberaad Bloemenbuurt de Hyacinth)
Giulia Agostini (Dunea)
Sjoerd Groos (KNNV)
Albert Aartsen (Stichting Duinbehoud)
Alexander Fokke (Atlantikwallmuseum)
?? (Stichting Egelopvang Den Haag e.o.)
Catharina Luijtz (hondenwandelaars)
Floor de Ruitter (hondenwandelaars)
Marlies van der Welle / Floor Poot (Provincie Zuid-Holland, projectleider Natura2000)
?? (DSB, Beleidsafdeling Stadsbeheer)
Richard Vrolijk (DPZ, SD Loosduinen, strandbeheerder)
Peter van Kan (DPZ, SD Loosduinen, groenbeheerder)
Dave Smit (DPZ, SD Loosduinen, wegbeheerder)

1. Opening

Daniel opent om 14:03 uur het overleg.

Er volgt een korte en snelle voorstelronde.

Namens de Vogelwijk zal Willem Pijnenburg aansluiten bij dit overleg.

2. Mededelingen

Het verzoek wordt gedaan om 'kennis nemen' niet meer toe te voegen aan de agendapunten.

Daniel deelt mede dat hij bij de staf buitenruimte de nieuwe wethouder heeft gesproken. Daniel stelt voor om de volgende keer iets gezamenlijks te organiseren rondom N2000, waarbij de klankbordgroep wordt betrokken. Dit vinden de leden een goed idee.

3. Presentatie subsidieaanvraag en geplande werkzaamheden 2024-2025 en toekomst Westduinpark Wapendal

Na introductie over wat de Bosgroepen doet, wordt door Judith een toelichting gegeven over de betrokkenheid van de Bosgroepen in Westduinpark en Wapendal sinds 2015.

De beheerovereenkomst N2000 loopt af en er moet een nieuwe komen. Er is voor de tussenjaren 2024 en 2025 een natuurdoelanalyse gemaakt, bestaande uit theoretisch deel, recente kartering, knelpunten, opgave (aantal en bijdrage). Ieder deelgebied is individueel beoordeeld, waaruit systeem-, proces- en

patroonmaatregelen zijn voortgekomen. Samengevat: er is op een aantal habitatype (witte duin, grijs duin kalkrijk en kalkarm, duinheiden) een opgave.

Programma natuur en natuurpact: subsidieregeling, programma natuur, natuurpact. Hieruit zijn no-regret maatregelen gekomen die vanuit beheer zonder vergunning kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast reguliere en herstelbeheermaatregelen. Aan de hand van de natuurdoelanalyse is een begroting opgesteld.

Er wordt de vraag gesteld over de relatie met wat voorheen is gedaan om de dynamiek van de duinen terug te brengen en nu de dynamiek verlaagd moet worden. Jan Eisse legt uit wat er moet gebeuren om de juiste verhoudingen te krijgen, vandaar deel- en zoekgebieden. Op welke plekken de meeste dynamiek te verlagen.

Eric vraagt om de poelen als onderdeel mee te nemen in het beheerplan. Dit is niet in de natuurdoelanalyse opgenomen, maar krijgt aandacht in het nieuwe beheerplan. Het doel is dat wordt uitgevoerd waar geld voor is en effect oplevert. In de zoekgebieden wordt specifiek bekeken wat mogelijk is binnen het beschikbare budget.

Jaap vraagt naar de monitoring van de stortlocaties. Er is geld aangevraagd om de kans te onderzoeken van herstel, gelet op de vervuiling die daar aanwezig is.

Clara merkt op dat oude eikenstoven cultuur- en natuurhistorisch gebied is dat is afgesloten. Sindsdien gebeurt er niets. Wat gaat er daar nu gebeuren? Dit is niet opgenomen in deze aanvraag, maar er is wel kans om hier iets te doen vanuit reguliere middelen.

De uitvoering van de maatregelen worden toegelicht.

Investeringsplan vanuit natuurdoelanalyse naar concrete maatregelen en de monitoring daarvan, in totaal EUR 2,9 miljoen voor de periode 2023 t/m 2025.

De prioritering bepaald wanneer het bedrag wordt toegekend. Eind september 2023 is het plan ingediend. De verwachting is dat voor het einde van het jaar door de provincie uitsluitel wordt gegeven. De beschikking is een ambtelijk proces en besluit en het kader voor subsidieverstrekking.

De basis moet op orde komen richting nieuw beheerplan. Er is ook een post aangevraagd voor extra boswachters. De aanbestedingsprocedure voor de uitvoering van de maatregelen is gestart.

Beheerplan 2026, vorige beheerplan zienswijze ingediend. Jan Eisse heeft url-link. De provincie is aan zet om nieuw beheerplan te maken.

4. Plan van aanpak onderhoud en inventarisatie beheerparagraaf grijs en groen

Jan Eisse heeft gaten in proces en hiaat in beheergelden geconstateerd waar hij samen met de wegbeheerder mee aan de slag is gegaan om dit in beeld te krijgen. Groen en grijs zijn voor onder meer de paden bezig met een beheerparagraaf, om inzichtelijk te krijgen wat in de basis nodig is om op orde te komen.

Vanwege beschikbaar budget moeten keuzes worden gemaakt. Dit jaar inventarisatie gedaan waar herstelwerkzaamheden (wortelgroei van duindoorn) echt noodzakelijk zijn, die in Q1 en Q2 2024 worden uitgevoerd. Er wordt een lijst gedeeld om welke paden het gaat (**actie Ed**).

Zolang beheer niet goed geregeld is wordt het niet uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld de informatieborden. Evaluatie uitgevoerd?

Evaluatiepunten klankbordgroep

Eric vond het al geen goed idee met hoge palen te werken vanwege de landschappelijke verstoring en het psychologisch effect.

Sabrina geeft aan dat goede bewegwijzering nodig is om de mensen op de paden te houden. De uniformiteit is er nu nog steeds niet. Verschil tussen wettelijke (RVV) borden en informatieborden. Informatieborden moeten eenduidig zijn, laag en zichtbaar.

Jaap vraagt aandacht voor het verwijderen van de duindoorns naast de paden. Eric geeft aan dat dit de verstuiwing over de paden bevordert.

Westduinpark heeft specifieke opgaven. Er is ook een relatie met de planning van het beheerplan. Er is een voorinventarisatie gedaan. Oriëntatie van de strandslagen is ook opgenomen.

5. Evaluatie bewustwordingscampagne Westduinpark

Over de bewustwordingscampagne heeft Lisa eerder een presentatie gegeven in dit overleg.

De conclusie van de evaluatie is:

- Dit helpt een beetje.
- Is dit een middel dat je wil continueren?

- Samenwerking met de strandtenten toevoegen.
- Bewoners: had het geld niet op een andere manier besteed kunnen worden?
- De daadwerkelijke effecten van een dergelijke campagne zijn lastig meetbaar.
- Gedragsverandering is lastig te realiseren, omdat het nooit de persoon zelf is.
- Effecten zijn lastig meetbaar, eerste fase van bewustwording is gecreëerd.
- Er zijn geen negatieve effecten geconstateerd.
- Blijf het doen maar zoek de afstemming.
- Geen grote reclame-uitingen.
- Continuïteit is zinvol.

Sjoerd wil graag meedenken, omdat er nog veel mensen (met en zonder hond) buiten de paden lopen. De klankbordgroep wil meedenken met uitingen en proces.

Naast publiekscampagne kan je fysieke maatregelen nemen. Zonering is een ander middel dan de communicatiecampagne.

6. **Concept verslag 6 juli 2023**

Jeroen verontschuldigt zich voor het uitblijven van het verslag. Het verslag volgt nog.

7. **Actielijst**

De actielijst wordt bijgewerkt.

8. **Wat verder ter tafel komt/Rondvraag**

Frank: provincie handhaven motorvoertuigen door duingebied. Is hier meer bekend over en vindt overleg plaats met de strandtenthouders? Ja 4x jaar oa over dit onderwerp. Is niet van de ene op de andere dag geregeld om verder te ontwikkelen. Vraagt medewerking van vele partijen, waaronder de leveranciers en gemeente. Er worden diverse ideeën met elkaar gedeeld om dit op te lossen. Dit is een onderwerp om te agenderen in een volgend overleg.

Jaap: opstellen radio Scheveningen teruggave aan natuur zit geen schot in. De uitvoering blijft achterwege.

Clara: wie is de opvolger van Joanne. Er zijn een aantal collega's weg bij DSB. Michel Romeijn is gekomen. Moet beleid aansluiten bij dit overleg?

Toer de France Femme geeft extra belasting op het gebied. Kan het niet ergens anders?

Sabrina: Op FB leeft het stille strand. Wie beheert deze FB-pagina? Zoekt contact mee. Heel veel negatieve reacties.

Eric: Het werkpad voor de verbouwing van het hotel in Kijkduin zou maximaal een jaar blijven liggen. Het pad ligt er al veel langer. Wanneer wordt het weggehaald?

Betonnen afrit slag 8 kan helemaal van de baan. Bij wie moet hij hiervoor terecht om dit voor elkaar te krijgen? Dave Smit heeft hierop al antwoord gegeven.

Seedorflandschap afrasteren of duindoorn gebruiken om af te sluiten. Jan Eisse heeft hier overleg over met Floor.

9. **Volgende bijeenkomst**

Nieuwe datum wordt nog geprikt. De overleggen worden gebruikt om thema's te bespreken op locatie. Minimaal 1x per jaar vindt overleg plaats op het stadsdeelkantoor.

10. **Sluiting**

Om 16:14 uur sluit Daniel het overleg en dankt een ieder voor zijn/haar aanwezigheid.